

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ուչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Yn 5 wey 500 5000 pe

Peep & Dayt

294 99
2 - 28

1924

20 NOV 2011

ԿՈՄԱՆԴԱՆԱԽ

ՉԱՐԵՆՑԻ

891.99
9.28

ՆԿԱՐՆԵՐՆ ԸՍՏ ԳՐՈՍՍԻ
ԿԱՐՈ ՀԱԼԱԲՅԱՆԻ

16.07.2013

10753

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԲՈԼՈՐ ՊՈԵՏՆԵՐԻՆ

III ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼ—Ք. Կ. II.

ԱՆՏԱՆՏԻՆ—ՄԵՆՔ

Լ Ե Ն Ի Ն

ՄԱՐԶ ԱԶԽԱՐՀԱ

23588-5)

ԲՈԼՈՐ ՊՈՆՏՆԵՐԻՆ

Հեշտ ե ձեզ !

Սիրում եք սեր սերել դուք միշտ:

Թոքերդ շվի շինել՝

յերգում եք սեր:

Առիթը գա՛ կարող եք գործարան ել սիրել:

Առիթը գա՛ պայքար ել կսիրեք:

Իսկ յես,

վոնց վոր տըրբուն,

վոնց վոր ըմբոստ ըմբիշ—

եզ բոլորին թքե՛լ եմ դեռ յերեկ:

Յերեկ

դուք

յերգում եիք սերը:

Յերգում եիք՝ սիրուն, գարուն, առու:

Բայց... յեկավ Հոկտեմբերը—

ու ցամաքեց («առուն»)!

Հոկտեմբերը յեկավ—

ուզեց մկան:

Կամք ուզեց Հոկտեմբերը—

վոր աշխարհում հորդի:

Հոկտեմբերը

մասսաների ճակատն հակադրեց հսին:

Հոկտեմբերը բռնեց մեր կոկորդից—

հրամայեց՝

—շինի՛:

Հսո՞ւմ ես,

ե՛յ,

դո՛ւ.

Ղի՛ն շինի՛ հիմա դու:

Ռե՛լս շինի՛ մաշինի թե կարաս:

Յերգե՛լ աղջիկ թե շոգի—ոգուտ չկա.

մեկ ե:

Շինի՛ր փողոց քարած:

Շինի՛ր կանալ!

Հոկտեմբերը բերին կրակով:

Հոկտեմբերը բերին սովորական մարդիկ:

Նրանք, վոր—գիտեին՝

առաջ դեռ—հա՛ց տուր ուտենք,

առաջ դեռ—կերակուր,

հետո—ինքնիրեն կհասնենք

թե գարնանը,

թե առվին,

թե վարդին:

Հասարա՞կ ե:

Իհա՛րկե:

Վոնց վոր ախիո՛մա:

Ինչքան ել յերկինք համբառնաք—

ե՛ս ե,

ե՛ս ե,

ե՛ս ե:

Հասկանո՞ւմ եք՝

—վո՛չ մի պառնաս!

Թեկուզ պրոլետպառնաս:

Թեկուզ պրոլետպոե՛զիա:

Նսպե՛ս ե:

Ն՛ս ե:

Յերգը յերգ ե:

Թեկուզ շոգի գրեք:

Թեկուզ պրոլետսոնետ!

Հսո՞ւմ եք.

լավ ե—լո՛ւ արածել,

լավ ե վոռնալ,

քան յերգով գործարան մնել!

Յերկնքից չենք ընկել մենք:

Վոչ ել թռչունն ե մեզ բերել:

Վոչ ել քամին:

Յերկիրն ե մեզ ծնել:

Հողը,

փողոցը,

հանքը,

գործարանը:

Հոկտեմբերը բերեց մեզ դինամիտ:

Հիմի պայթե՛նք պիտի:

Բայց վո՛չ թե յերգում միամիտ—

այլ դուրսը,

դաշտում,

ձեր դռանը!

Հսո՞ւմ եք.

ե՛յ,

դուք,

ամեն ոանգի!

Բավական ե քերթեք մեր նյարդերի կաշին!

Նլ անպե՛տք ե:

Դե՛ն նետեք ձեր շվին:

Իսկ յես—

լավ ե չեկա գնամ,

լավ ե—ազիտբաժին:

Յես—զինվոր,

տրիբուն,

բալշեվիկ!

III ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼ — Բ. Կ. Ո.

Ե՛յ,

բարձրացիր!

Գնա՛նք—գնա՛նք—գնա՛նք!

Հայաստանից—Տունիս:

Դո՛ն:

Լոնդոնից—Դունայ:

Միլիոն տոնն ուժ!

Միլիարդանոց տոննաժ!

Յերկաթից ու կամքից ե մեր շողենավը:

Մեր շողենավը—մե՛նք ենք:

Մեր կամքը միլիարդի—մեր դինամոն ե:

Ե՛յ-ե՛յ,

ո՞վ կա վրեն!

Ով վոր կա—պատրա՛ստ միշտ:

Ով վոր կա—թող չքնի:

Դեռ հեռու ե ցամաքը:

Փոթորիկը դեռ ընդդիմանում ե!

Ցամաքը դեռ ո՞ւր ե.

ահա Լոզաննը,

ահա Ռո՛ւրը:

Մեր նավը կոչվում ե դիկտատո՛ւրա.

ուեյսը—եստեղից կոմունիզմ!

Մեր դեմ վոչի՛նչ չկա վոր դիմանա:

Յերկի՛նքը.

յերկինքը ձեր կանանց խաբի թո՛ղ:

Կրո՛նք.

աստվածային կապե՞ր...

Մեր կրոնը կոչվում ե—«Կապիտալ»,

մեր կապը— Բ. Կ. Ո.

Մեր դեմ—յեղե՛մը Մարքսի գծած,

մեր դեմ—կոմունը!

Մե՛րն ե,

կիսաբա՛ց ե:

Են, վոր յերազե՛լ ենք.

սավետական կարգեր + ելե՛քտրոֆիկա՛ցիա!

Մեզ գտել—

նետել ե Հոկտեմբերը:

Հոկտեմբերը—

գնդանն եր մեր գնդերի:

Հոկտեմբերը կապեց Հնդուչին ու Դունայ:

Հոկտեմբերը բերեց մեզ—ուումբ:

Հոկտեմբերը բերեց մեզ—թնդանոթ:

Միլիոն տոնն ուժ!

Միլիարդանոց տոննաժ!

Հոկտեմբերը մեր տոնն եր ընդհանուր!

Կամք:

Զգված մկա՛ն եր Հոկտեմբերը:

Ռումբ:

Թմբուկ:

Թնդյո՛ւն եր Հոկտեմբերը!

Հոկտեմբերը—ըրապնե՛լ եր:

Գնդացի՛ր եր:

Հոկտեմբերը գնդաց—

եյ,

բարձրացի՛ր ել!

Դեպի բուրգեր ցրտի,

դեպի բերդեր արյան—

եյ,

բարձրացի՛ր,

պրոլետարիատ!

Յելավ:

Թնդաց:
 Պայթեց:
 Յելավ հաղթեց:
 Հազար Քերզոն թող գա,
 հազար Դրո—
 մեր դեմ ել ի՞նչը կղիմանա!
 Մեր մի թեվը—Մոսկով ե,
 ձգվել ե Յերեվան,
 անցել ե Շահթախտից —
 ծայրը ո՞ւր ե.
 —Պերո՛ւ ե,
 Ռո՛ւր ե.
 անցել ե Յեյրոնը,
 Սինգապուրը—
 հասել ե Հիմալա!

Ե՛յ-ե՛յ,
 հիմի պատրա՛ստ,
 ընկե՛ր,
 մեր վառողը թող չթացանա՛ ել!
 Նեպը թող մեր թափը չկապե!

Մեր դրոշն ե—III Ինտերնացիոնալը,
 մեր կապը—P. K. II.-են!

ԱՆՏԱՆՏԻՆ—ՄԵՆՔ

Անտա՛նտա,
 տե՛ս,
 քեզ լիզում ե ետը
 յերկաթե,
 թեժ մի քրքիջ:
 Յեա կրկին յերզում եմ քեզ—մահ:
 Վննց վոր վոխ ցնդած բանվորի—
 զգու՛մ ես կամքը ճգմած
 Ռուրի:

Ե՛սսեն,
 քեզ
 յերկաթե թաթով
 մինչեվ յե՛րբ,
 յե՛րբ ճգմե նա !
 Լսու՛մ ես՝ յերկաթո՛վ գա թող,
 թող թոփի քանդո՛ղ հեքյաթով,
 վոր լոկ վոխ քեզ մնա !

Ե՛յ,
 Ռու՛ր
 կամ մեզ հետ, կամ սա՛.
 Լսու՛մ ես՝ կամ կռիվ, կամ կոշիկ ! —
 Հիլֆերդինգ —
 Վելս վաքսով վաքսած
 գարշապար Ստիննեսի—Ֆոշի !

Թո՛ղ,
 Ռո՛ւր,
 թող հու՛ր քեզ մնա բաժին:
 Ռո՛ւր,
 եզուց—

Կփոխվի հացի նա:
 Լսում ես.
 Կա՛նք.
 Կքանդենք!
 Լսում ես,
 Ստիննեսի հանդեպ—
 Կա
 Յերբորդ
 Ինտերնացիոնալ!

Մե՛նք կանք:
 Կա կամք:
 Կա միլիոն, արիլիոն Հանսիվանհարեթ!
 Լսում ես՝
 Լե՛-
 նի՛ն կա,
 կամ
 կա
 P.
 E.
 II.

Վերջապես կա՛մքը կա քո գորեղ,
 Ռու՛ր,
 հու՛ր դու,
 զսպած զսպանակ:
 Դու գիտե՞ս,
 գիտե՞ս թե նրանց
 մինչեվ ու՛ր կարող ես թոցնել—
 յերկաթե շղթադ թե բանաս!

Մինչեվ ու՛ր...
 Բերլինից,
 Փարիզից—

մինչեվ Մա՞րս,
 Ուրա՞ն,
 Թե Լուսին—
 իզութողը Բերլինի բողի
 ու Ֆոշի փողին!

1923. IV.

Всем, всем, всем...

Ռադիո:

Մոսկվա:

Կրեմլ:

...Վախճանվել է Իլյիչը...

Ի՞նչ.

ճառեր,

հեռագրեր.

սու՞գ գուցե կամ:

— Իհարկե չե!

Սուգը—

առել դեմ—

սառել է բանվորի կոկորդուս:

Տեղը—

վոխ մի դոբրդ

հորդում է դուրս:

Ե՛յ,

չգա՛ք,

չմոտենա՛ք.

հազա՛ր են,

բյու՛ր են,

միլիա՛րդ են,

ավելի՛ն են.—

ու եղ

բոլորը

մեքերան—

— Լենին!

— Lenin!

— Ленин!

Գիտե՞ք թե աշխարքի արգանդից

ինչքա՛ն հանճարեղ մարդիկ,

ինչքա՛ն, ինչքա՛ն կրոմվել,

կամ հնդիկ Գանդի—

անթիվ

յեղել են,

կան դեռ,

ու կգան.—

այնինչ Իլյիչը— մեկ է,

ուրիշ Իլյիչ— դժվար թե,

ուրիշ Իլյիչ— չկա:

Դասակարգը

դար դարի յետեվից

մնել է Իլյիչին:

Դասակարգը

դար դարի յետեվից—

հյուժեք է նյուժեք:

Անգամ ջրկիրը Տիբեթի

տվել է Իլյիչի ուղեղին—

մի թեկ:

Թեկ-թեկ,

նյարդ-նյարդի յետեվից,

նյարդից թե քո, թե իմ—

առել է դասակարգը—

տվել է Լենինին:

Թեկ-թեկ,

նյարդ-նյարդի յետեվից

հյուսել է—

բարդ
կանվա:
Յեվ հիմա
Իլիշը—
վախճանված...
Մեռած կամ.
կամ չկա...
Ձե՛, պրոլետար!

Իլիշը—իմ մե՛ջ ե,
քո մե՛ջ ե,
հրա մե՛ջ ե,
Իլիշը—կա!

Կա—դասակարգը:
Դասակարգը
պարզե՛լ ե Լենինին, իբրեւ ղեկի:
Դասակարգը հակադրե՛լ ե հնին—
իբր
Լենինին:
Ու կը պարզե՛ հնին
Լ Ե Ն Ի Ն Ի Ձ Մ!

Եյ,
դուք,
Ռոկֆե՛լլեր,
Ստի՛ննես,
Մորգան կամ!
Լսու՞մ եք՝
մենք դեռ կգանք!
Մեր բանակը կանցնի՛ դեռ ձեր աշխարհով:
Դեռ կգա Իլիշը,
վոր մտնի համաշխարհային Սովխարկում!

ՄԱՐԾ ԱԾԻԱՐՀԱ

Աշխարհ, հարթել ենք արդեն քեզ!
Առել ենք,
Առ ենք:
Եյ—
ճա՛նա՛-պա՛րհ !
Ինչքան հանճար կա—դա:
Ինչքան ձեռ կա—ձեվ թող ծռե:
Ձիտայից մինչեւ Միչիգան—
կռենք,
կռե՛ք,
կռե՛ն !

Ձե՛ռ, դու յեռա՛,
մի՛տ, դու գտի՛.
կյանքը—կռան,
կամքը—դինամիտ:

Հանճար, ել թո՛ղ դու անճարին !
Անճար չկա՛ ել:
Եյ—
ճա՛նա՛-պա՛րհ !
Աշխարհ, կարո՞ղ ես՝ մեզ ճարի՛:
Մենք քեզ ճանկել ենք ել,
մենք քեզ ճանկել ենք ել—
առույգ,
արագ,
արի՛:

Ել մեր հատու

կամքը կտանք—
քե՛զ, գիտութ՛յո՛ւնս,
քե՛զ, աշխատանք!

Մեր մեջ յեռում ե տիյեզերքը:

Մեր կրծքերո՛ւմ ե:

Ե՛յ,

դողացե՛ք!

Մեր կյանքը—կա՛մք ե,

ձիրք ե,

ձեռք ե:

Կարող ենք հողը սղոցել!

Կյանքն—աերո,

կամքն—ողաչու:

Ուղենք—

կուղե՞ք ուղեք—

արե՛վը զենիթից մեզ կտա չու!

Եյ, ցնդածներ!

Մարս, լուսին, Ուրան!

Մե՛զ խնդացեք!

Ուռա՛, ուռա՛, ուռա՛!

Մենք—պրոլետար,

կամքը մեր—ուռմբ:

Ա՛— ոռոռո...

-- Միշտ հեռուն, հեռուն, հեռուն, հեռուն!

ՅԵՍ ՅԵՎ ԻԼՅԻՉԸ

Մի եպիգրոդ իմ ճանապարհորդութունից՝ կատար-
ված Ուելսի ժամանակի մեքենայով դեպի 2500 թ.

Իջնում եմ:
 Թռչում եմ:
 Յես թեթեւ եմ:
 Բայց չե:
 Յես անշարժ եմ:
 Հեվում ե սիրտս:
 Թեվում ե դեպի ինձ—
 այն ի՞նչ ե --
 վարը —
 բարձրանում ե . . .
 Արեւ ե.
 աշխարհ ե.
 յեջնում ե ներքեւից:

 վոնց վոր լիֆտ —
 յեջնում ե արեւը:
 Գալիս ե դեպի ինձ:
 Բարձրանում ե:
 Ճառագայթը—թեւ ե յետեւից նետած:
 Յետեւից— յերկրագունդը.
 մոտ ե.
 մոտենում ե.
 սահում ե դեպի ինձ.
 ձգվում ե դեպի վեր —
 ետաժին ետած:

 վեր,
 վեր,
 վեր —
 ահա ներքեւը կիվը,
 ահա Մոսկվան...
 Այդ ի՞նչ ե.
 վոնց-վոր ձռինչ ե.
 դադարում ե շունչս...
 — Ենչում եմ:

Թեթեւ եմ:
 Յես կամ:

 Թրա—խկ!
 Հասա:
 Իջնում եմ:
 Կարծես Մոսկվան ե:
 Ե՛յ,
 ո՞վ կա եղտեղ —
 տարե՞ք ինձ P. K. II.

Ձեն հասկանում:
 Ձգուշ նայում են ինձ:
 Յես վախից դողում եմ:
 Թեւաթափ եմ:
 — Ի՞նչ.
 չկա՞.
 վոնց թե չկա...
 Լավ:
 Տարեք ինձ B. V. K.
 Ենտեղ ինձ խինդով կընդունեն:
 կընդունեն, վոնց վոր հարկն ե:
 Տեսնո՞ւմ եք գլխարկս.
 վրան ա՛ստղ ե.
 վոչինչ, վոր մաշված ե կոշիկս.
 չ՞եք հավատում.
 ինչո՞ւ.
 ահա տոմսս.
 յես—բաղշեվիկ եմ !
 Ձեն լսում:
 Ծիծաղում են:
 Գնում են:
 Ձե՛.
 կանգնած են.
 ընթանում ե—գետինը.

գետինը սողում ե.
խփում ե ուղեղիս արյունը.
— ա,
հասկանում եմ.
եսպես եր գուշակում դեռ կամիլ
Յլամմարինը ! . . .

Նայում եմ շուրջս—
հիանում եմ:
Ահա —
յերկրնքից իջնում ե մի քաղաք!
Ահա մարդիկ.
մարդիկ.
— մա՞րդ ե թե սարդ!
Մոտենում ե մեկը.
վոնց վոր ծեր ե.
(յես նրան մի գրքում կարդացել եմ!)—
Չե՛.
փոքր ե.
յերեխա ե.
փախավ:
Ահա ուրիշն եկավ:
Նայում ե աչքերիս:
Աչքերը սուզվում են մեջս:
Աչքերը վոնց վոր ինձ քերում են:
Քորում են ուղեղս:
Ի՞նչ.
ազգանունս...
Ազգանունս— Չարենց ե,
իսկ Չարենցը
դուք
հասկանում եք !!!

Խա-խա-խա-խա-խա ! —
ծիծաղում ե:

Ուրախ ե,
ի հա՛րկե նա ինձ հասկանում ե:
Մեքենա միտք ունի յերեվի:
Են, վոր կարդացել եմ:
Ահա —
սահում ե դեպի ինձ.
բռնում ե թեվս.
բարի ե.
յերեվի—պրոֆեսոր ե.
ծեր ե:
— Ի՞նչ.
լուսնի՞ց.
չե՛, յես յերկրացի՛ եմ,
Ծանո՞թ.
— վո՛չ մի ծանոթ:
Սա ի՞նչ ե.
ախ, հա —
մեր ժամանակ, գիտե՞ք, սա—գնդացիը եր:
Բայց ներեցեք պարոն !
Չի՞...
Եսպես ձի՞...
Չե՛մ տեսել յերբեք յես !
Մեր ձին կենդանի եր:
Մեր ձին խոտ եր ուտում:
Ներեցե՞ք, մեր ձին—գեղեցի՛կ եր!
Ավտո՞.
հա.
ավտոն դեռ ելի հասկանում եմ...
Բայց ներեցե՞ք պարոն.
ավտոն չեր թռչում—նա գնում եր!
Ի՞նչ.
թռչե՞նք.
յես, գիտե՞ք, մի քիչ վախենում եմ!
վո՞նց.
սրա՞ն.

հենց ես փոքրի՞ն.

հենց ես գնդացիքի՞ն...

Վոր ցըրի՞...
 թոցնի՞...

չվախենա՞մ...

Հավ:

Յես պատրաստ եմ:

Նստեցինք գնդացիքին,
 գնդացիքը—գնաց:

Թռավ,

թռավ,

թռավ,

մնացին ներքեվը—արեվը,

լուսինը,

Մարսը,

Սատուրնը —

մոլորակներ...

Տակից —

յեղնում եր գեպի վեր,

գալիս եր գեպի մեզ,

բարձրանում եր,

սահում եր,

թռչում եր ինչ վոր գունդ ահագին...

Գնդացիքը թռչում ե:

Նա ինձ մոտ ե:

Նստել ե յետեվից:

Խրել ե միտքը մեջս.

յերեվի քննում ե.

կարդում ե միտքս.

հետեվում ե...

Ինչքան ուզում ե հետեվի!—

Յես գիտեմ, վոր միտքն անքննին ե!

Թռչում ե գնդացիքը:

Նա վոնց վոր խոսում ե.

— Ի՞նչ.

հի՞նը.

— հինը չկա:

Սանահի՞ն...

Ո, կարծեք յերագո՞ւմ եք!

Հիմի կուզեք սվին!

Ամաչեցե՞ք, պարոն.

ի՞նչ թնդանոթ!...

Տեսնո՞ւմ եք՝

վարը —

աշխարհը —

կոմուն ե ընդհանուր!

Հինը —

քնե՛լ ե.

հինը չկա:

Ի՞նչ.

— այստեղ յեղել ե Յերսովնարկոմը,

այստեղ — Յերոեվտրիբունալը,

այստեղ — Յերչեկան!

Կենտրոնը —

Նյու-Յորքն եր.

Հետո—Միչիգանը.

հիմի չկան:

Մոտեցանք:

Աշխա՛րհն ե!

Նա ե:

Իեռ հեռվից ճանաչում եմ:

Ահա Ատլանտական ովկիանը!

Ահա Ամե՛րիկան:

Ահա Խաղաղականը:

Ահա Իտալիան, վոնց վոր կոշիկ...

Բայց ի՞նչ ե.

վոնց վոր ուրագա՞ն ե.

վոնց վոր փոշի...

Մշուշ ե:

Ձե.

ապակի'...

Ու ապակու տակից—յերկիրը, յերկրագունդը!

Ո՛ւր.

Յերեվա՞ն...

Ծիծաղում ե:

Մորուքը քսվում ե ուսիս:

Մոտեցանք:

Վոնց վոր լողանում ենք:

Իջնում ենք հյուսիսից:

Թռանք հարավ ելի:

Ահա իջանք:

Են ի՞նչ են.

ինչո՞ւ են թեվավոր.

ասում եք՝ մա՞րդ են.

խա՛-խա՛-խա՛—

նման են հավերի!

Յերեվանն ե...

Ծերո՛ւկ, խաբեցի՛ր ինձ:

Վոնց վոր Նյու-Յորկ լինի,

վոնց-վոր Սան-Ֆրանցիսկո—

(մի բան վոր չեմ տեսել յերկունն ել!)—

Նայես ի՞նչ կա հիմի մեր թաղումը...

Դնում ենք մի կողմ գնդացիքը:

Անցնում ենք փողոցով:

Ծիծաղում են:

Մտածում եմ՝ հայեր են!

Կհասկանան գոնե!

Ե՛յ,

ի՞նչ ե եստեղ!

Մոտենում են:

Շարվում են շուրջս:

Ասում եմ անունս:

Գուցե հիշեն...

—Չարենց!

—Չարենց!

—Չարենց!—

Հեռանում են...

Ախ,

կրոնե՛մ հիմի:

ձերո՛ւկ, ձերո՛ւկ, ձերո՛ւկ!

Միթե սա—Յերեվա՞նն ե.

սո՛ւտ ե.

լսո՞ւմ ես. Յերեվանն չ'ես բերել դու ինձ!

Յերեվանն—ավան եր.

Յերեվանը—Վանի պես քոսոտ եր!

Ճշում եմ:

Փնչում եմ:

Կանչում եմ ձերուկին:

Ուղեղս սղոցում ե դողը:

Ե՛յ

ձերո՛ւկ,—

Յերեվա՞նն ե ասում ես.

—դե ցո՛ւյց տուր Մասիսը, թե կարող ես!

Մասի՛սը.

նա՞.

արա ձյո՞ւնը...

Լսո՞ւմ ես,

Ե՛յ,

—ձյո՛ւնն եմ ուզում—սխալա՞վը...

ի՞նչ շենքեր են եստեղ,

են ի՞նչ բուրգեր են ապակի'...

Են ի՞նչ ե բարձրանում...

Սողում ե հողը:
 Փախչում ե իմ տակից:
 Իմ հողին վոնց վոր կաշկանդել են:
 Եյ,
 ծերո՛ւկ, ծերո՛ւկ, ծերո՛ւկ! —
 Չկա:
 Չքացել ե:
 Յես—ցնդել եմ!
 Վազում եմ քաղաքով:
 Մարդիկ,
 մարդիկ,
 մարդիկ...
 Մարդի՞կ են վերջապես, թե ուրո՞ւ են!..
 Նայում եմ՝
 մոտ են.
 մտնում են մեջս.
 Թռչում են իմ միջով—
 ել չե՛ս բռնի!
 Ե՛յ-ե՛յ—
 ել հեռու են!
 Ե՛յ,
 դուք,—
 վո՞րտեղ եմ—ասացե՛ք խնդրեմ.
 ասացե՛ք խնդրեմ—վո՞րտեղ եմ յես!
 Նայում են յերեսիս—
 ծիծաղում են.
 լուռ են.
 կամ իրենք են խուլ վերջապես,
 կամ յես ինքս—խուլ եմ! . . .
 Վազում եմ եղտեղից.
 վոնց վոր ինձ են վազում.
 յես անշարժ եմ.
 մի բան վազում ե մեջս.
 յես ինքս—վազք եմ:
 Յե՛վ վո՛չ մի ծանոթ!

Ծերո՛ւկ, ծերո՛ւկ, ծերուկ!
 Վոնց վոր չի ել յեղել:
 Վոնց վոր հրաջք եր:
 Փախչում եմ խուճապով:
 Ուղեղս սղոցում ե դողը:
 Աչքերս պայթում են սարսափից:
 Փախչում եմ:
 Ե՛յ,
 մարդի՛կ,
 մի խո՞սք լով,
 մի շշուկ.
 հասկանո՞ւմ եք՝ ցն-դում եմ.
 —ա՛-ղա-չո՛ւմ եմ!...
 Տեսնո՞ւմ եք՝ հասնում ե մահս.
 անը գրկել ե ինձ.
 մարդի՛կ,
 խնդրո՞ւմ եմ ձեզ,
 ամեն ինչ ձեզ կանեմ.
 կողմեմ ամե՛ն բանով...
 Անցնում են:
 Խուլ են:
 Ամբողջ տիյեգերբում—և վո՛չ մի ծանոթ!
 Փախչում եմ քաղաքով:
 Մտնում եմ հրապարակը:
 Այն ի՞նչ ե.
 մոտենում ե...
 Ինձ մոտենում ե մեկը!
 Յես նրան կարծես ճանաչում եմ!
 Տեսել եմ...
 կարծես դեռ յերեկ եր...
 —Ախ,—
 Մոտեցավ...
 Մոտեցավ...

Բայց ի՞նչ է.
աշտարա՞կ է.
մա՞րդ է...

Վերջապես ! —
—Ռակետ եր ահրնթարթը !

Վերջապես գտա !
Սա ծանոթ է :
Ինձ կպատմե վողջը.
չի պահի վո՛չ մի բան.
կնստի մոտս.
հետս կլինի...
Ահա ժպտում է նա.
յեղնում է դեմս.
նա ի՞նքն է,
ծանոթը,
հարազատը...
Մոտենում եմ. —

— ԲՅՈՒՍՏՆ Ե ԼԵՆԻՆԻ !... .

Նա՛ է :
ԻՍԻՆԸ !
Ե՛յ,
լսեցե՛ք.
շուրջս յեկե՛ք,
հավաքվեցեք մոտս. —
յես նրան ճանաչում եմ !
Նա ինձ ծանոթ է !
Ե՛յ,
դու՛ք,
յեթե կաք !
Յես — գիտե՞ք — աշխարհի՛ց եմ.
Իսկ սա աշխարհ է,

ի՞նչ է.
գուցե պլանե՞տ է մտտակա՛ !
Ե —
մե՛կ է,
մե՛կ է,
մե՛կ է !
Ե՛յ
դո՛ւք,
խուրդա-մուրդա՛ ! —
Հասկանո՞ւմ եք՝ նրան յես տեսել եմ !
Ապրել ենք մի դարում.
յե՞րբ եր.
վոնց վոր դեռ յերեկ եր...
Հասկանո՞ւմ եք՝ նրան յես լսել եմ !..

Ահրնթարթը —
ի՞նչ եր...
Հասկանում եք՝ եղբա՛ն տարի հետո,
աշխարհում, վոր փոխվել է —
հանդիպում ենք — յես է... ԻՍԻՆԸ !
Նա ինձ նայում է ժպիտով.
Ինձ ճանաչում է նա տարիների տակից...
— Ե՛յ, ժամանակ !
դո՛ւ գեթ !
Խինդս դո՛ւ ընդունիր դարերից.
ճիշտ.
Ինդությունս ուակետ !..

ՍԱՏԻՐ-ԱԳԻՏ

ՏԻՐԱՊԵՏՈՂՆԵՐԻ ԴԵՄՔԸ

C. C. C. P.

U. S. A.

R. F.

D. R.

C. C. C. P.

(Մեզ մոտ)
(Միյեկնայն ժամանակ պրոլոգ)

Ընթերցող!
Մենք,
յես ու դուք,
ապրում ենք C. C. C. P.-ում:
Խորհուրդների յերկրում:
Այսինքն՝ յերկրում մի,
ուր տեր են բանվորն ու գյուղացին:

Տեր են վո՛չ թե ենպես,
խոսքով,—
բառացի:
Ինձ ու ձեզնից բացի—
C. C. C. P.-ում ապրում են 150 միլիոն:

Ո՛!
Զարմանում եք միայն:
Բայց մեր տերխորիան—
բռնում է աշխարհի վեցերորդը:
Ի՞նչ.

ուզո՞ւմ եք նոր «ո» եստեղ.
—ավելորդ է:
Թողնենք զեռ եղ «ո» ն:
Մանում եք մի հիմնարկ պետական:

Ասենք Զագսը:
Պատից կախված է Մարքսը:
Պատից—Իլլիչը:
Տրոցկին կամ:
Մեր զինանշանն անգամ—
պարզից պարզ է՝
«Մուրճ ու Մանգաղ»:

Ամեն տեղ—բանվորն է:

ՀԻՔՍ-ԴԻՑԱՍ

ՀԻՔՍ-ԴԻՑԱՍ

C. C. C. P.
U. S. A.
R. F. D.
D. R.

Ամեն տեղ — գյուղացին:

Վերցրե՛ք մեր դրամը:

Վրան՝

— «Պրոլետարներ բոլոր յերկրների — միացե՛ք»:

Եսպե՛ս ե:

Բայց թողնենք դեռ ե՛ս ել:

Մտնում եք գործարան:

Կամ հանք մի, ձեր տեղում թե կա:

Հարցնում եք՝

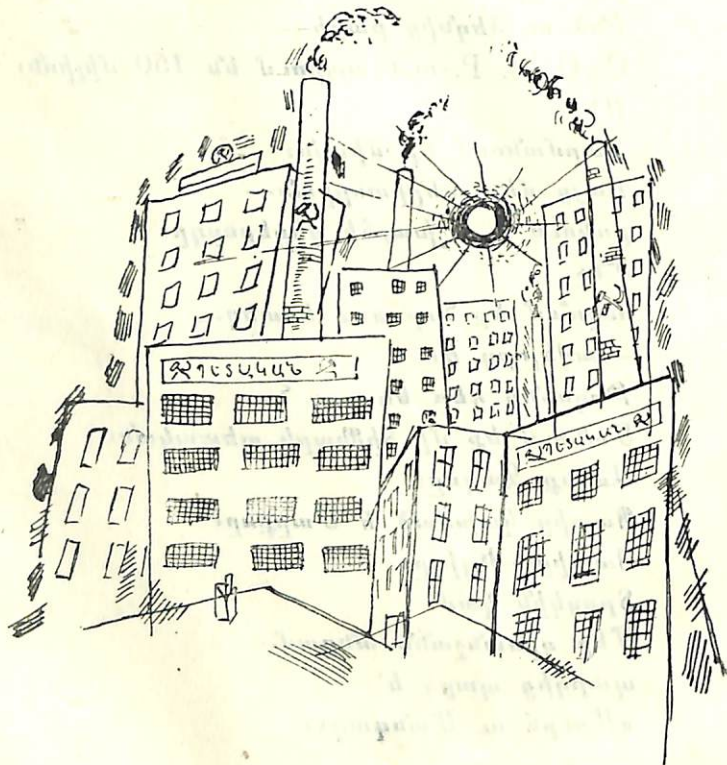
— ո՞ւմն ե:

այսինչ — այսինչի՞նը:

— Չե՛:

— Սորհրդային ե:

Պարզ՝ պետական:

Դուք նորից զարմանում եք:

Զարմանքից դուք ընկնում եք հալից:

Վոնց վոր ուսու՛յլիա ե,

վոնց վոր յերազ,

վոր չի՛ ել յերազել դեռ վո՛չ մի դեմոկրատ-

սոցիալիստ:

Եսպե՛ս ե:

Ե՛ս ե:

Հավ ե, թե վատ —

հենց ես ե, վոր կա:

Իսկ հիմա — թողնենք ԵՍ-ԵՍ-ԵՍ-ԵՌԸ,

գնանք Ամերիկա: —

U. S. A.

(Ամերիկա)

Ամերիկան վոր կա —

վոնց վոր լսել եք,

վոնց վոր գիտեք —

գտնվում ե աշխարհի տակին:

Ամեն ինչ մեծ ե ենտեղ,

ամեն ինչ — ահագին:

Յեվ են ել — ենքա՛ն ահագին,

վոր ասեմ — վախենամ ցնդեք:

Մեկ ել —

(խնդրում եմ չվախեք) —

ամեն ինչ — յերեվակայո՞ւմ եք — թարս ե ենտեղ:

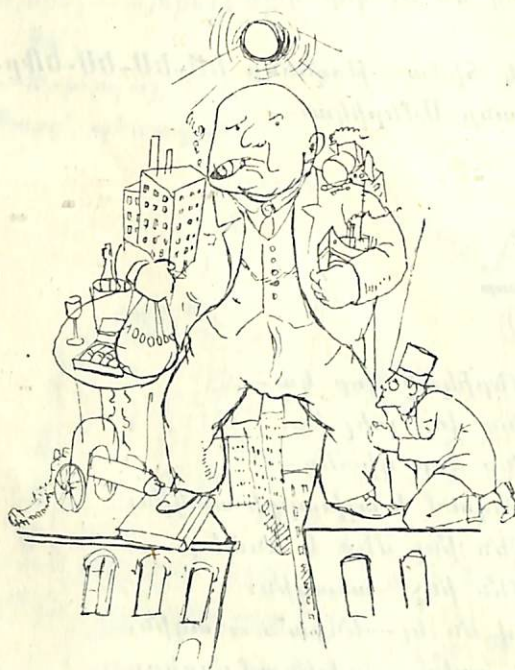
Ամե՛ն ինչ:

Այո՛:

Անգամ որացույցը:

Յերբ եստեղ շարաթ ե—
 եստեղ կիրակի՛ ե.
 յերբ գիշեր ե եստեղ—
 եստեղ լույս ե !

(Բայց, ասենք, ես բոլորը—դեռ հեշ:
 Զարմանալի չեն ենքան ել:
 Մանրուք են:
 Սովորական բաներ:
 Արյունը զարմանքից կխփի ձեր գանգին—
 յերբ անցնենք հասարակական կյանքին) :

Կարգացել եք:
 Լսել եք յերեվի:
 «—Ամե՛րիկա!»
 «—Դեմոկրատիա!»
 «—Դրախտ!»
 «—Յեղեմ !»:

—Դրախտ ե, իհարկե—
 միլիարդեր եք յեթե!

Միլիարդեր եք յեթե—
 յերեվակայո՞ւմ եք.

—ա-մե՛ն—բան—կա!

Ձերն են՝

թե Սիպտակ Տունը,

թե Նյու-Յորք Սիտին,

թե—բանկը:

Հենց վոր Նյու-Յորք մտաք—

միլիարդեր եք յեթե—

կհանդիպի ձեզ ինքը—միտար Դոլլարը:

Իսկ եզ միտարը եստեղ

մարդ չե՞ հո հասարակ—

պրեզիդենտ ե:

Ո, միտար Դոլլարը պրեզիդենտ ե թեկուզ,

բայց անչափ բարի՛ ե,

խոնարհ ե,

հասարակ ե—

միլիարդեր եք թե դուք!

Միլիարդեր եք յեթե—

յերկինք ել վոր յելնեք—

դժվար թե հանդիպի ձեզ եստեղ

եզպիսի մի քեռի-ջենտելմեն:

Ո, միտար Դոլլարը—իսկական հոգի՛ ե:

Ծանոթ-անծանոթ նա չունի:

Ձի ճանաչում վոչ ազգ, վոչ կրոն:

Ձի նայում վոչ դեմքիդ, վոչ անունիդ:

Դուք մեկ եք,

մարդ եք,

հավասար եք նրա աչքերում—

ընդամենը—յերեվակայօ՞ւմ եք—մի՛ մի՛ լի՛-արդ
[Թե ունիք]

Ձարմանո՞ւմ եք ելի:

Ավելի՛ն:

Միստր Գոլլարը—խակական բարեգործ է:
Գործը՝

հենց է՞դ է, ծառայելն է հենց սրան-նրան:

Թեկուզ պրեզիդենտ է—

բայց հետդ է.

հետդ է—ուր ել վոր գնաք!

Մտնում եք ռեստորան—

նա՛ է:

Բանկ եք մտնում—

նորի՛ց:

Միլիարդեր եք յեթե—

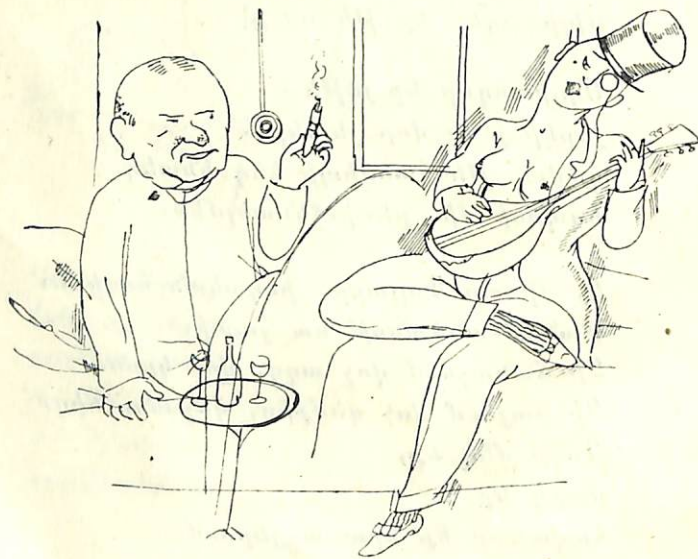
հետդ է մյուզիկ-հոլլում, ցիրկում:

Պառկում եք քնելու—

հետդ է.

աղջիկ է մի չքնաղ.

ռոմանաներ է յերգում!

Բա՛ն:

Եսպես է ես դենդին:

Ռուսը կասեր՝ ՅԱ՛ՏԵ!

Վոնց վոր տեսնում եք՝

ես

պրեզիդենտը—

վո՛չ միայն զուրկ է փառքից,

այլ—արխիդեմոկրատ է!

(Ձե՞ք հավանում:

Ինչի՞:

Ես բոլորը չկա՞ հո մեզ մոտ!

Մեզ մոտ,

վոր հյուր ել գնայիք Իլլիչին—

շատ-շատ հյուրասիրեր... դեռ չեկած

կոմունիզմով!)

Ավելի՛ն:

Միստր պրեզիդենտը—

ինչ ել տաք՝ կլիզի:

Մի բանից է զգվում.

—իմպերիալիզմից!

Ձե՞ք հավատում:

Ասում եք՝ խե՞նթ եմ:

Իմպերիալիզմն ինչի՞ն է մի միստրի,

վորին, վոնց վոր տեսաք, Թե խրճիթ, Թե սալոն:

Հիշո՞ւմ եք.

հենց

ես

պրեզիդենտն եր,

վոր --14 պունկտ ներկայացրեց Վերսալում!

Ձե՞ք հավանում—ինչ է:

Դժգո՞հ եք ես յերկրի պրեզիդենտից!

— Աբա՛ ամբողջ ես-ես-ես-Ն՝ ուրիշում
գտեք եղպիտի մի գենդի!!!

R. F.

(Փրանսիա)

Հիմի գանք Յեվրոպա:
Փարիզ:

Հենց յոր յեկաք Փարիզ—
դեռ կուպեում գուցե,
կհանդիպի ձեզ—ինքը պ. Պուանկարեն:
—Բարե՛վ:—
Կերկարե իր ձեռքը:
Ձեռքը կարմիր ե թեկուզ—
բայց վոչինչ.
չվախենաք.
ձեռքը ձեռք ե:

Պ. Պուանկարեն գալանտ ե:
Վոնց վոր ամեն Փրանցուզ:
Ձեզ կտա իր թեվը՝
կանցնեք դուք թեվանցուկ:
Պ. Պուանկարեն եղպես ձեզ կտանի—
կնստացնի ոթո:
Ենաեզ,
նեքքեվում,
կհեվա մի անիվ:
Կթուչեք փողոցներով, վոնց վոր ոգով:

Եսպես գալանտ, թեթեվ,
պ. Պուանկարեն ձեզ կտանի ոթել:
Եղտեզ մի փոքր կմանժեք:
Հետո կտանի ձեզ կաֆե—

«Ին զաֆեր Ետրանժե»:
Կաֆեում—
պ. Պուանկարեն ձեզ կտա մի դոզ կաֆեին:
Կառաջարկե ֆիֆի:
Ձիֆի չե, Փրանսական փերի:
Ձմերժե՛ք:
Ձմերժեք յեթե—
տանու մարդ եք արդեն:
Անգամ՝
կստանաք որդեն.
Կղառնաք—«Ին գրան աֆերիստ»!

Վոր դարձաք՝
ժամը չորսին
կկանչե ձեզ վորսի:
(Եզ ժամին նա սիրում ե վորսալ:)

Կնստացնի ոթո—
 Կտանի Վերսալ:
 Վերսալում—
 Կտեսներ դուք մի պալատ-սալոն:
 Ամեն—ինչ—կա:
 Բացի են, վոր պետք է վորսալու!
 Բայց Վերսալում դուք վորս չտեսներ ել թեպետ—
 վոչինչ.
 Կհամբերե՞ք:
 Ո, հին վարպետ ե պ. Պուանկարեն:
 Վո՞րս ե ձեզ պետք.
 —Յերկնքից կճարե !
 Մեկ ել.
 մի փոքրիկ հանգամանք չմոռանաք յերբեք.
 —պ. Պուանկարեն սիրում ե իրավունքը:
 Սոցիալիստ չե թեպետ,
 բայց
 առանց իրավունքի
 չի հանի վոչ ձեր աչքը, վոչ ունքը!
 Ո, վո՛չ,
 վո՛չ մի դեպքում:
 Ամենից առաջ—իրավունք:
 Ամեն ինչ—իրավունքով:
 Իրավունքով—թեկուզ
 եդ
 պաշտելի
 իրավունքը—
 մարմնացնի հենց ինքը, կամ ժեներալ Դեգոլն !
 Եսպետ ե պ. Պուանկարեն:
 Պ. Պուանկարեն—
 չի՛ խանգարի յերբեք ուրիշի հանգիստը:
 Անարխիստ եք.
 —Դե՛ աչքերից հեռո՛ւ:

Ե՛դ ե պատճառը հենց, վոր զզվելի են մուսյոի
 աչքերում—
 առաջինը— Գերմանիան,
 յերկրորդ— կոմունիստը !
 Բայց—
 պ. Պուանկարեն դեմ չե բացառությանց:
 Որ.
 —կոմունիստների վերաբերյալ—վո՛չ մի բացա-
 ռություն:
 Այնինչ գերմանացուն—
 կարող ե յեվ սիրել, վոնց վոր իր կնոջը,
 վոնց վոր, յերեվակայո՞ւմ եք, իր հարազատ
 կեսին...
 Ինչո՞ւ չե.
 որ.—
 —Գուզո
 Ստիննեսին !!

Յեւ մեկ ել,
վորպեսզի ճշմարտությունը չդառնա զուռնա,
պետք է ասել, վոր նա—
ճիշտ է, զգվում է սոցիալիզմից, վոնց վոր
գլխաւից,

բայց—
յերեվակայո՞ւմ եք—
դեմ չե—
Ե՛րբեքաին—

սոցիալիստին!

Ես բոլորի մասին զեկուցելուց հետո—
պ. Պուանկարեն ձեզ կժպտա փութով—
ու

սեղանի տակից—
կհանի մի փութ թուղթ...
կկարդա՝
«Վերսալի Դաշնագիր»

կետ-կետ,
պունկտ առ պունկտ
կհաստատի նա ձեզ,
վոր ունի... վորսալու իրավունք:
Ինքը:

կարող եք—յեւ դուք:
Վորսացե՛ք

Թե կուզեք վորսալ:

կեսը ձեզ—

կեսը—

կրեք Վերսալ!

Ջարմանքից կծում եք ձեր շրթունքը:
Թե մի աչք ունեիք—արդեն չորս է:
Ձե՛ք հասկանում.

եզ
դեռ

իրավունքը.

—բա վո՞րսը!!

Մտածում եք՝

—ինչի՞ս է իրավունքը,
մի թուղթ է թե վոր սին!...

Եստեղ յերկրորդ անգամ

կկծեք ձեր շրթունքը.

յերեվակայո՞ւմ եք.

պ. Պուանկարեն—

կողմնակից եմի՛-մի՛-այն—զուտ —յերկհնա-յին —
վորսի!!

Բա՞ս:

Պարոն Պուանկարեն—

կատարյալ ջենտելմեն է:

Ձի՛ զարկի ձեզ յերբեք—

յեթե դեմն եք:

Վորսին սիրում է զարկել—

մի-մի-այն յերկնքում:

Իսկ թե դեմն է—

յերբե՛ք:

Վո՛չ մի դեպքում!

Հենց ես է պատճառը,

վոր պ. Պուանկարեն—

մի աչքը— Աջա՛րիա,

մյուսը—Մոսուլ է հառել!

Եսպես է Պուանկարեն:

Ասպետ է:

Խոսքի տե՛րն է:

Ե՛դ է պատճառը հենց,

վոր սիրած վորան է իր—

մեր

հետո
 Շ. Շ. Շ. Ք.-ը ! ...

P. S.

Մոռացանք պ. Պուանկարեի «ուրուրը»—
 Ռուրը:
 պ. Պուանկարեի պարծանքը:
 Պարոնի կարծիքով՝
 եզպիսի չազ մի վորս—
 չի տեսել դեռ վոչ ինքը, վոչ աշխարհը:

Ռուրում—
 ածուխ է, վոնց վոր գիտեք:
 Իսկ ածուխը— թանգ է, քան վոսկին,
 կամ փղոսկրը:

Բայց
 ելի—
 չհավատաք:
 Պ. Պուանկարեի ձեռքում—
 ածուխն ել— ծուխ է լոկ,
 կամ—
 խոսք է:

Ռուրում—
 ուր վոր նայեք՝ ծուխ է:
 Վառվում է ամեն ինչ:
 Բայց վոչ— ածուխը:
 Թաց է:
 Կարմիր է մի քիչ ել:

Յեթե իրեն մնար—
 ձեզ կգիշեր !

D. R.

(Գերմանիա)

Հիմի գանք Գերմանիա:

Գերմանիան,
 վոնց վոր գիտեք—
 սոցիալ-դեմոկրատական զրախտ է:
 Ի՞նչ եմ ասում.
 զրախտը բանտ է Դոյչլանդի հանդեպ !
 Փա՛ստ.—
 — առավոտից— գիշեր հարսանիք է ենտեղ !

Հենց վոր իջաք Բերլին՝
 կտեսնեք.
 — փողոցի միջով
 Վազում է մի չքնաղ Ֆրեյլին:
 Վազո՞ւմ է.
 չե՛.
 Թռչում է.
 Թռչուն է վոնց վոր եզ Ֆրեյլինը.
 Ինքը սավառնում է,
 հետն ել զարնում է թեվին—
 իսկ
 ամբողջ
 Բերլինը—
 վազում է յետեվից ! ...
 Ամեն վոք աշխատում է բռնի:
 Վազում է ամեն վոք յետեվից:
 Կանչում է,
 տենչում է,
 վորն ել փչում է հողին,
 աղաչում է վորն ել սալոնային վոճով—
 ու չի բռնում վոչոք !

Ո, դրախտի փերի՛ ե եդ Փրեյլինը:

Չափազանց նուրբ:

Չափազանց փուխը:

Նայում եք—կին ե վոնց վոր.

աչք եք ածում մեկ ել—

չկա.

վոնց վոր ցնորք եր,

վոնց վոր ծուխ եր !

Նայում եք—

հիանում եք՝

եղպիսի մի փերի չի տեսել դեռ աշխարհը:

Մնունը.

— Գերմանական Մարկ ե !

Մնունը,

վոնց վոր տեսնում եք—

պոետիկ չե ենքան ել:

Բայց ինչնի՞դ ե անունը.

հո չե՞ք կշտանա անունով:

Այնինչ ամեն գերմանացի

կրկնում ե եդ անունը,
վոնց վոր տերտերը «հանուն հոր»:

Իրեն սված պատվին—

իհարկե, արժանի ե եդ կնիկը.

յերեվակայում եք.

եդ աիկնոջ շնորհիվ—

վո՛չ միայն Բերլինում,

այլ Դոյչլանդում ամբողջ գոր-գիշեր—

հարսանիք ե !

Ինքը,

վոնց վոր ասինք,

կարծեք ցնորք ե մի անգո:

Բայց,

չնայած դրան,

գոր-գիշեր թովում ե:

Պարում ե:

Սիրում ե, մասնավորապես, ամերկա-

կան պարեր:

Մասնավորապես—ուանասեպ կամ տանգո!

Պարում ե, բառացի, ամեն վայրկյան ու ժամ:

Պարում ե ամեն տեղ:

Խորութուն չգիտե:

Իր համար—թե խրճիթ,

թե սալոն,

թե Բերլինի բիրժա !

Մոտենում եք.

կարծում եք միտինգ ե:

Բայց չե՛:

Ելի նա՛ ե:

Ճրեյլինը:

Ինքը զարնում ե թեվին,

մարդիկ—յետեվից:

Փրեյլինի հմայքին յենթակա՝
բարձրանում են պատով.
ուզում են նվաճեն յերկինքը:

Անգամ լեզե՛նդա կա.
ասում են՝
մի անգամ,
տկտր,
վոնց վոր Ադամը,
վազել է Փրեյլինի յետեվից—
ինքը Գիլֆերդինգը !

Յեվ նա՛ ել,
եդ փառքը,
պարծանքը,
եդ պայծառ ակնածանքը սոցիալ-
դեմոկրատական Բերլինի—
յերեվակայո՞ւմ եք՝
չի
կարողացել
բռնի—
եդ—
լիրբ—
Փրեյլինին !!

Բայց եդ չե ետկանը:
Նականն հետեվյալն է:
Այն է.
յերեվակայո՞ւմ եք.
չնայած սոցիալ-դեմոկրատական
սիրո եդ անչափ շափերին—
ասում են—
եդ
բերլինյան Փրեյլինը—
սիրում է... հասարակ շիբերի !

Մեկ ել
(ասում են)
ովկյանոսի վրով
հյուր է գալիս նրան—
իբ
պառավ
—ամերիկական քեռին !

Դոյչլանդի հաջորդ պարծանքը—
Դոյչլանդի պրեզիդենտն է:
Նբերաը:
Ամբողջ սոցիալ-դեմոկրատական Բերլինը
պաշտում է Նբերաին, վոնց վոր
կաթոլիկը պապին:

Ո, Փրեյլինի նման
Նբերան ել—մի հրաշք է,
բայց... հակառակ տիպի !

Նբերաը,
վոնց վոր գիտեք—
սոցիալ-դեմոկրատական մի բերդ է:
Անառիկ է ավելի, քան բերդը:
Շուրջը փոխվում է ամեն ինչ—
ինքը կա:
Նբերա եր,
Նբերա ել մնացել է,
Նբերա է:

Նբերաը—
բերդ է ամեն բանով:
Որ.—անշարժ է, վոնց վոր բերդը:
Ինքը նստած է անգործ—
ուրիշն է բան անում:
Անշարժ է, իհարկե, հանուն սոցիալիզմի:

Մի բան ե լոկ շարժում—
լեզուն:

Են ել յերբեմն, յերբեմն,
վոր Ստինսեսին լիզի!

Պ. Եբերար,
թե կամենաք հատուկ,
թե ուզեք՝ հոգսից բարակած—
ձեզ տուն ել կտանի,
յեվ են ել—վո՛չ թե հասարակ,
այլ—հասարակաց!

Զվախենաք իսկի:

Տանո՞ւմ ե—

գնացե՛ք:

Զբաշվե՛ք—լսո՞ւմ եք—վոչորից!

Մեկ ե—

ենտեղ

վոչ աղջիկ կտեսնեք, վոչ կին!

Եզ տունը—

տուն չե՞ հո—

դրախտ ե մի հատիկ!

Ճամփին—

վոնց վոր քրիզանթեմ ե ցանած:

Ներս մտնելուց առաջ—

վերը—

դրախտի ճակատին—

կկարդաք՝

Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ն Ա Ց Ի Ո Ն Ա Լ

կրկնում եմ՝

դուք ենտեղ

վոչ աղջիկ կտեսնեք, վոչ բող կին:

Դեռ ներս չմտած—

ձեզ կզրկե Նոսկեն:

Զվախենաք:

Թեկուզ—

հենց առաջին պահին—

կտեսնեք մի նստուկ, մի կուզ:

Նոսկեն եղպե՛ս ե հենց:

Մեջքը դժվար ե շակում:

Թեկուզ գլուխ չունի—

բայց ունի...նստուկ:

Զարմանալի մարդ ե եզ Նոսկեն:

Սոսելես նա լիզում ե իր թուքը:

Սոսելես

մարդ դե՛մքն ե խոսակցին դարձնում,

Նոսկեն—նստուկը:

Նոսկեի եզ նստուկը—

սկսվում ե կուզից:

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԻՆՏԵՐՆԱՅԻՈՆԱԼ

Իջնում ե մինչեւ տակը:
Տափակ ե:
Վրան—
վոնց վոր միս են թակել:

Ձե՞ք հասկանում.
Խեղճը—
դե շա՛տ ե վաստակել!

Բայց չնայած դրան—
նստուկը դեռ թարմ ե:
Թեկուզ ինքը—
լինելու ե, կարծեմ, հիմա ծեր:
Վաստակել ե թեկուզ թե կուզ, թե պատիվ:

Ձարմանում եք՝
Խեղճը
եզ վո՞նց ե դիմացել—

Թե եբերտին իրան,
Թե Ստիննեսին Գուզո,
Թե—պրոլետարիատին !!

Նոսկեին վոր տեսաք—
կարող եք դուք ներս չգնա՛լ ել:
Միյեմխույնն ե՝ չեք գտնի գեղեցիկը:
Եզ բախտավոր դրախտում
գեղեցիկը թե կա—
ելի նա՛ ե:

Իր դեմքով դեմը թե մըցի—
են ել—
Շեյդեմանը գուցե:
Բայց կուզո՞վ.
— չի՛ համնի յերբեք ել!

Մնացածը —
մեկ ե:

Յ Ե Ձ Ր Ա Կ Ա Յ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Տեսա՞ք—
ներեցեք արտահայտությանս—
նրանց «դեմքը»!
Յեվ են ել—
լրիվ չե՛ ես սե՛րիան դեռ:
Դե ասե՞ք.—վո՞նց ե մեր տանը!
Ո, յերկի՛ր իմ!
Նս-ես-ես-ե՛ն իս!

C. C. C. P.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

<i>Բոլոր պոէտներին</i>	5
<i>III Ռնտերնացիոնալ- P. K. II.</i>	8
<i>Անտանտին—Մենք</i>	11
<i>Լենին</i>	14
<i>Մարշ Աշխարհա</i>	17
<i>ՅԵՍ ՅԵՎ ԻԼՅԻԶԸ</i>	21
<i>ՏԻՐԱՊԵՏՈՂՆԵՐԻ ԴԵՄՔԸ</i>	37

ԱՆՈՆՍ

ՍՊԱՍԵՑԵՔ ՉԱՐԵՆՑԻ ՀԵՏԵՎՅԱԼ

ԳՐՔԵՐԻՆ

1. ԱՆՏԻՓԱՌԻՍ 2. ՉԱՐԵՆՑԸ ՊԻՆԿԵՐՏՈՆ

ГЛАВЛИТ 20853

ТИРАЖ 600

ԳԻՆԸ ՄԻ ՌՈՒԲԼԻ

4

«Ազգային գրադարան»

NL0351739

48953